

Podsumowanie III spotkania eksperckiego w dniu 20 maja 2019r. „Porozmawiajmy o sprawach Puszczy”

I Organizator spotkania: Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Białymstoku

II Patroni: DGLP, MŚ

III Uczestnicy: lista w załączeniu

IV Przebieg spotkania

Przebieg spotkania zarejestrowany jest w formie nagrania kamerą protokołarną, formuła spotkania - identyczna z przyjętą na poprzednich spotkaniach, tj. zapewniająca równowagę reprezentacji wszystkich grup interesariuszy uczestniczących w spotkaniu (7 leśników, 7 naukowców, 7 przedstawicieli organizacji pozarządowych, 7 przedstawicieli samorządów).

Tematem spotkania był raport z Misji Centrum Światowego Dziedzictwa UNESCO (24 września - 2 października 2018r.), dotychczas podjęte działania jak również przyszłe prace bezpośrednio związane z rekomendacjami przedstawionymi w raporcie.

V Omówione zagadnienia

1. Konsekwencje publikacji nieoficjalnej/roboczej wersji raportu IUCN/UNESCO

- 1) Artykuł w Gazecie Wyborczej z dnia 04 marca 2019r. bazujący na treściach roboczego raportu z Misji UNESCO wprowadził opinię publiczną w błąd – zawarte tam informacje były w przeważającej mierze nieprawdziwe i nieściste. Artykuł był stronniczy, zawierał wyłącznie stanowisko jednej strony sporu tj. aktywistów organizacji pozarządowych, podważał wiarygodność i skuteczność planowanych przez LP działań oraz podsycił konflikt dotyczący Puszczy Białowieskiej. Artykuł szkodliwy społecznie - zamiast upowszechniać świadomość zasadności działań na rzecz ochrony Puszczy Białowieskiej oraz działań ograniczających ryzyko pożarowe, ryzyko utraty zdrowia i życia czy ryzyko wystąpienia katastrofy, popularyzował konflikt i stanowiska organizacji pozarządowych.
- 2) W ślad za Gazetą Wyborczą artykuły o podobnym przekazie opublikował Onet oraz Polityka jak również liczne organizacje pozarządowe na różnych portalach społecznościowych.
- 3) W konsekwencji tych publikacji w szerokiej opinii publicznej upowszechniło się przekonanie, że wszelkie prace planowane przez nadleśnictwa Puszczy Białowieskiej są sprzeczne z wymogami UNESCO.

- 4) W odpowiedzi na apel Greenpeace o zablokowanie planowanych przez nadleśnictwa prac, do RDLP w Białymstoku (w ramach konsultacji społecznych aneksów) wpłynęło kilkanaście tysięcy maili jednakowej treści – maile przesłane z internetowego formularza udostępnionego przez Greenpeace, zawierającego przygotowaną treść uwag do projektów dokumentów.
- 5) Jedynie dwa wnioski, ze wszystkich które wpłynęły do RDLP w sprawie projektów aneksów, zawierały merytoryczne uwagi.

2. Rekomendacje zawarte w oficjalnym raporcie UNESCO

Raport Misji IUCN z dnia 3.04.2019 r. przygotowany na zlecenie UNESCO dopuszcza:

- 1) usuwanie martwego drewna w strefie ochrony aktywnej,
- 2) cięcia sanitarne i mające na celu przebudowę drzewostanów lub aktywną ochronę siedlisk w strefie ochrony aktywnej,
- 3) odnowienia w strefie ochrony aktywnej,
- 4) wprowadzanie aneksów do planów urządzenia lasu,
- 5) cięcia ze względów bezpieczeństwa w całym obiekcie wzdłuż dróg (bufor 50 m).

3. Projekty aneksów

- 1) Działania zaprojektowane w projektach aneksów obejmują jedynie doraźne prace z zakresu bezpieczeństwa publicznego.
- 2) Plan działań określony w aneksach jest jedynie narzędziem krótkoterminowego, doraźnego zarządzania Puszcą Białowieską, plan długofalowego działania uwzględniający między innymi kwestie bezpieczeństwa określony zostanie w Zintegrowanym Planie Zarządzania Obiektem.
- 3) Planowane działania z zakresu bezpieczeństwa publicznego realizowane będą wyłącznie w strefie aktywnej ochrony różnorodności biologicznej, w strefie buforowej oraz poza granicami OŚD.
- 4) W strefach ochrony częściowej I, II działania z zakresu bezpieczeństwa realizowane będą z pozostawieniem drewna do naturalnego rozkładu. Powstałe w wyniku prac drewno, w pozostałych strefach, zostanie zagospodarowane i wprowadzone do obrotu.
- 5) Żadne z planowanych działań nie stoi w sprzeczności z zapisami raportu z Misji UNESCO, 2018 r.

VI Uwagi/wnioski

- 1) Należy unikać wycinania dębów w wieku ponad 100 lat, wątpliwości budzi

- kilka wydzieleń leśnych ujętych w projekcie aneksu do PUL Nadleśnictwa Hajnówka, w których składzie występuje dąb w wieku 170-180 lat.
- 2) Potrzebny jest szczegółowy plan udostępniania turystycznego Puszczy, zbudowany na solidnie rozpoznanych potrzebach i możliwościach rozwoju turystycznego regionu.
  - 3) Istnieje pilna potrzeba opracowania/zintensyfikowania prac nad zintegrowanym planem zarządzania OŚD.
  - 4) Lokalnej społeczności zależy na tym aby OŚD był właściwie chroniony, istotny i wyraźny jest jednak konflikt pomiędzy celami wynikającymi z ustawy o lasach a celami ochrony przyrody.
  - 5) Mieszkańcy regionu Puszczy Białowieskiej czują się pokrzywdzeni w zakresie dostępu do drewna opałowego, użytkowego – możliwości zakupu, ceny.
  - 6) Mieszkańcy powinni być włączani w prace nad wszelkimi dokumentami dla obszaru Puszczy Białowieskiej.
  - 7) Mieszkańcy są właścicielami praw do OŚD, rola mieszkańców w procesie decyzyjnym powinna być większa niż interesariuszy z innych części Polski.
  - 8) Należy mieć na uwadze fakt, iż to mieszkańcy będą ponosić konsekwencje tego co zostanie wypracowane, ustalone w trakcie różnych spotkań konsultacyjnych.
  - 9) Mieszkańcy muszą mieć zapewniony dostęp do drewna, należy jednak zweryfikować strukturę pozyskania w Puszczy oraz zasady sprzedaży (poza aukcjami).
  - 10) Obiekt Światowego Dziedzictwa UNESCO posiada akceptację samorządów. W ich opinii poważnym błędem było to, że lokalna społeczność nie brała udziału w procesie tworzenia dokumentacji renomacyjnej. Dlatego oczekiwaniem przedstawicieli samorządów jest, by w aktualnej sytuacji samorzady mogły uczestniczyć w konsultacjach propozycji zmian strefowania UNESCO.
  - 11) Podkreślenia należy fakt, iż to samorządowcy dostali mandat do reprezentowania głosu/interesu lokalnej społeczności.
  - 12) Do MŚ i DGLP został przekazany wniosek o podjęcie działań naprawczych i korektę planu pozyskania drewna – mieszkańcy powinni mieć zapewniony dostęp do drewna.
  - 13) W uwagach Greenpeacu (przekazanych za pośrednictwem formularza konsultacyjnego udostępnionego na stronie organizacji) dotyczących projektów aneksów jest wiele nieścisłości i zmanipulowanych treści.
  - 14) Aneksy opracowane zostały z poszanowaniem wytycznych UNESCO: Nadleśnictwo Białowieża zmniejsza bardzo znacząco pierwotnie przyjęty etat w PUL na lata 2012 –2021. Nadleśnictwo Browsk prace prowadzić będzie poza Obiektem, w strefie buforowej i w Puszczy Lackiej – aneksy przyjazne dla społeczności, lokalizacja prac w sąsiedztwie osad zapewni łatwy dostęp do drewna, etat najmniejszy w historii tego regionu.

- 15) Potrzebne jest racjonalne, wyważone podejście do planów dla Puszczy Białowieskiej.

VI Podsumowanie

Kolejne spotkanie

- 1) Termin (wstępny): 14 czerwca 2019r.
- 2) Uczestnicy: 7+7+7+7, tj. leśnicy, naukowcy, organizacje pozarządowe, samorząd
- 3) Tematy: strefowanie i OUV, ochrona przeciwpożarowa OŚD
- 4) Zasady: Nie zgłoszono zmian do zasad spotkania.